

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl soudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: **V. H. H.**, narozen dne X, toho času v Zařízení pro zajištění cizinců
Balková, Balková 1, 331 65 Tis u Blatna

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky,**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalované č. j. MV-49364-2/OAM-2020 ze dne 16. 3. 2020,

takto:

- I. Zmeškání lhůty k podání žaloby se nepromítá.
- II. Žaloba se odmítá.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce brojil proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného, které mu bylo doručeno dne 18. 3. 2020. Žalobu předal k poštovní přepravě dne 7. 5. 2020, spolu s ní požádal o prominutí zmeškání lhůty k provedení úkonu – podání žaloby – podle § 3 zákona č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu.
2. Lhůta k podání žaloby činila ve věci žalobce 15 dnů ode dne doručení napadeného rozhodnutí podle § 32 odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Uplynula tak marně již dne 2. 4. 2020, což soud uvedl ve svém předchozím odmítavém rozhodnutí ve věci žalobce č. j. 60 Az 21/2020-19.
3. Soud se proto zabýval tím, zda a jak může ve věci vůbec rozhodovat za situace, kdy totožnou žalobu již dříve odmítl.
4. Žalobce nepochybně podal žalobu v téže věci, neboť se shodují účastníci řízení i napadené rozhodnutí (srov. rozsudek NSS č. j. 2 As 63/2011-60 ze dne 16. 6. 2011). Žaloba je ostatně prakticky stejná, liší se jen doplněním žádosti o prominutí zmeškání podle zákona č. 191/2020 Sb. Přesto nebyl důvod ji zařadit jako prostý procesní návrh v původní řízení sp. zn. 60 Az 21/2020, a to ze dvou důvodů:
5. (1) Samotný žalobce celé podání jasně formuloval jako novou žalobu ve vztahu k předchozí, již odmítnuté žalobě, nikoliv jako procesní návrh v původním řízení. (2) Podpůrně soud vyšel i z toho, že ve skončeném řízení nelze účinně požádat o prominutí zmeškání úkonu, protože soud je vázán rozhodnutím, jímž řízení skončil (§ 55 odst. 2 s. ř. s., shodně rozsudek NSS č. j. 2 As 13/2012-18 ze dne 2. 5. 2012). V odborné literatuře byl k tomu vyjádřen opačný názor, tedy že soud svým rozhodnutím vázán není s ohledem

na potřebu užitečného účinku a naplnění účelu výjimečného prominutí zmeškání lhůty podle § 3 zákona č. 191/2020 Sb.¹ Tomu však přisvědčit nelze. Zákon č. 191/2020 Sb. je co do svého jazykové vyjádření jednoznačný: umožňuje pouze prominout zmeškání jinak neprominutelné lhůty. Nijak nemění ostatní pravidla soudního řádu správního, podle nichž je na účastnících řízení, zda vůbec a kdy požádají o prominutí zmeškání lhůty, a podle nichž soud rozhodne ve věci, která je připravena k rozhodnutí.

6. Opačný závěr nelze dovodit ani ze samotné faktické existence (mimořádných) okolností, protože právě na ně zákonodárce reagoval a v mezích této jeho reakce pak platí výjimky z běžných procesních pravidel (*exceptiones non sunt extendendae*). Ze zákona č. 191/2020 Sb. je přitom zřejmé, že zákonodárce reagoval na specifika jednotlivých procesních předpisů značně konkrétně: výslovně upravil možnost zrušení rozsudku pro uznání (§ 2 odst. 4), zohlednil konkrétní úpravu výkonu rozhodnutí a exekucí (§ 4 odst. 2 a 6), zohlednil, že podle zákona o Ústavním soudu jsou jedinými problematickými lhůtami k provedení úkonu lhůty k podání *návrhu* (§ 6 odst. 1) aj. Jestliže zákonodárce pro jiné procesní řády přijímá podrobná pravidla odpovídající jejich systému a výslovně předpokládá i zrušení již vydaných rozhodnutí, jimiž se řízení končí, nelze totéž dovodit i pro § 3 téhož zákona, který o tom mlčí (ledaže by zákonodárce jednal iracionálně či bez znalosti systému soudního řádu správního). Závěr, že správní soud může podle zákona č. 191/2020 Sb. zrušit i rozhodnutí, jímž je jinak podle výslovné úpravy § 55 odst. 2 s. ř. s. vázán, pak neplyne ani z přípravných a podpůrných materiálů, jako je důvodová zpráva či jasně vyjádřený záměr zákonodárců v projednání zákona [srov. nález sp. zn. Pl. ÚS 21/96 ze dne 4. 2. 1997 (N 13/7 SbNU 87; 63/1997 Sb.)]. Opačný závěr by v konečném důsledku znamenal, že soud není vázán ani vyhlášeným rozsudkem (§ 49 odst. 10 s. ř. s.), protože i v řízení skončeném rozsudkem přichází do úvahy zmeškání lhůty k provedení úkonu z vážného omluvitelného důvodu spočívajícího v mimořádném opatření při epidemii.
7. Z těchto důvodů má soud za to, že jasně vyjádřené pravidlo § 55 odst. 2 s. ř. s. platí i za účinnosti zákona č. 191/2020 Sb. a ve skončeném řízení nelze účinně podat žádost o prominutí zmeškání lhůty.
8. Žaloba zapsaná pod sp. zn. 60 Az 23/2020 tedy nepochybně je novým návrhem na zahájení řízení. Předchozí odmítavé usnesení č. j. 60 Az 21/2020-19 přitom není překážkou pro její věcné posouzení, protože překážku věci rozhodnuté ve smyslu § 46 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního představují pouze meritorní rozhodnutí v téže věci. Za meritorní rozhodnutí je v případě správního soudnictví nutno považovat především rozsudky a z usnesení pouze ta, kterými se rozhoduje ve věci (§ 53 odst. 1 s. ř. s.). Usnesení, jímž se odmítá návrh pro opožděnost je proto rozhodnutím, jež překážku věci rozhodnuté nezakládá (srov. přiměřeně rozsudek NSS č. j. 3 Azs 324/2004-52 ze dne 4. 11. 2004).
9. Bylo proto namístě rozhodnout o návrhu na prominutí zmeškání lhůty k podání žaloby. Žalobce spatřoval vážný omluvitelný důvod odůvodňující prominutí zmeškání v tom, že je zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců, kde je s ohledem na nepříznivý stav veřejného zdraví poskytována právní pomoc distančním způsobem. Z důvodu zajištění žalobce

¹ X. § 3 Prominutí zmeškání lhůty ve správním soudnictví. In: X, X, XX, X, X, X, X, X a X. *Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby (Lex Covid): Komentář* [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2020-5-21]. ASPI_ID KO191_2020CZ. Dostupné v Systému ASPI. ISSN: 2336-517X.

údajně nemohl sám předat žalobu k odeslání a nemohl ani ovlivnit, kdy bude odeslána Organizaci pro pomoc uprchlíkům, která by zajistila její odeslání. Opožděné odeslání žaloby tedy není způsobeno vinou žalobce, ale má původ v mezích distančního právního poradenství.

10. Tyto důvody však vážný omluvitelný důvod ve smyslu § 3 zákona č. 191/2020 Sb. nepředstavují. Z tvrzení žalobce totiž plyne, že důvod spočívá ve změně způsobu právního poradenství v zařízení pro zajištění cizinců, jehož vztah k mimořádným opatřením při epidemii ve smyslu § 1 odst. 2 zákona č. 191/2020 Sb. není nijak zřejmý (jsou jimi krizová opatření vlády a některá mimořádná opatření Ministerstva zdravotnictví či krajského hygienické stanice). Důvod zmeškání přitom musí spočívat právě v těchto opatřeních. Co je však důležitější, není jediný zřejmý a rozumný důvod, pro který by žalobce měl zasílat soudu bezvadnou a jím podepsanou žalobu prostřednictvím Organizace pro pomoc uprchlíkům, která jej v řízení nezastupuje. Jestliže byl v zařízení pro zajištění cizinců s to poslat včas takovou žalobu jiné osobě, mohl ji včas poslat i soudu.
11. Lze tak uzavřít, že důvod zmeškání lhůty k podání žaloby není v případě žalobce ani vážný, ani omluvitelný a *prima facie* nespočíval v mimořádném opatření při epidemii. Pro prominutí jejího zmeškání není žádný důvod ve smyslu § 40 odst. 5 s. ř. s. ve spoj. s § 3 odst. 1 zákona č. 191/2020 Sb. Soud proto návrh zamítl.
12. Nemění se tedy nic na tom, že lhůta k podání žaloby marně uplynula dne 2. 4. 2020 a žalobce ji podal opožděně. Z toho důvodu soud žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Za toho stavu nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení:

Proti výroku I tohoto rozhodnutí není kasační stížnost přípustná [§ 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s.]

Proti výrokům II a III toho rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 26. května 2020

Mgr. Jan Šmakal, v.r.
samosoudce